

Nordjyllands Historiske Museum

Bevaringsstrategi 2018- 2020

Principper

- Bevaringsarbejdet tager udgangspunkt i gældende retningslinjer for bevaring og konservering.
- Der skal være et ensartet niveau for bevaring og konservering i alle museets afdelinger.
- Bevaringsarbejdet skal opfattes som en integreret del af samlingsvaretagelsen, sammen med registrering og dokumentation.
- Sikring af samlingernes bevaring skal om muligt opnås alene ved oprettelse af passende opbevarings- og udstillingsforhold.
- Både sikring, bevaring og tilgængelighed vægtes højt. Sikring og bevaring skal så vidt muligt opnås uden at det hæmmer samlingens tilgængelighed.
- Det ønskede opbevaringsklima skal så vidt muligt opnås ved hjælp af passiv klimatisering, og der lægges vægt på lavt energiforbrug.
- Konserverende indgreb skal kun finde sted, hvor det er nødvendigt for at stabilisere genstandene. Restaurerende indgreb skal som hovedregel kun finde sted i forbindelse med faglig bearbejdning og/eller i forbindelse med formidling.
- Prioriteringen af konserverings- og restaureringsopgaverne skal ske i tæt samarbejde med faginspektørerne.

Langsigtede mål

- Alle magasiner med standardklima skal overholde klimakravene 8 – 20 °C, 40 – 55 % RF. TWPI-værdien for magasinerne skal være minimum 50 og der skal tilstræbes en værdi på 100 eller derover.
- Alle specialmagasiner (f.eks. tørt magasiner til arkæologisk metal) skal have et klima der giver tilsvarende gode opbevaringsforhold for de pågældende materialer.
- Gældende retningslinjer for magasiner med hensyn til belysning, støvbeskyttelse, tilgængelighed, installationer, overvågning m.m. skal overholdes.
- Alle udstillingslokaler skal som standard overholde klimakravene 40 - 60 % RF, 15 - 25° C. Hvor genstandene kræver det, skal der etableres specialklima f.eks. ved hjælp af klimastyrede montere. Gældende retningslinjer for sikring, belysning, materialer til inventar m.m. skal så vidt muligt overholdes. Hvor klimakravene ikke kan overholdes skal der føres særligt tilsyn for at minimere klimarelaterede skader.
- Alle genstande på magasinerne skal være rengjorte, stabile og tilgængelige for undersøgelse.
- Der skal være faste ensartede rutiner for overvågning af klima, opståede skader, skadedyr m.m. i alle magasiner og udstillinger.

- Alle genstande samles som udgangspunkt i det fælles magasin hvor der er faciliteter for modtagelse, registrering, konservering og samlingsadministration. Samlinger med høj brugsfrekvens eller med særlig tilknytning til en bestemt afdeling kan dog forblive i magasin ved den pågældende afdeling, hvis følgende klimakrav kan overholdes: 40 - 60 % RF, 15 - 25° C.

Status og historik

Ovenstående principper og mål blev først formuleret i 2009, hvor det var besluttet at oprette et nyt fællesmagasin og Samlingshus i samarbejde med Aalborg Stadsarkiv og KUNSTEN.

Samlingsarbejdet har siden da været fokuseret på opbygnings af Samlingshuset og flytning hertil.

Samlingshuset stod færdigt i november 2011. Foruden magasiner til hovedparten af museets samlinger rummer bygningen modtagefaciliteter, konserveringsværksted og afdeling for registrering og fotografering. Samlingshuset er dermed center for samlingsvaretagelsen for hele Nordjyllands Historiske Museum. 2011 – 2012 indflyttedes alle samlinger fra ÅHM. 2014 udvidedes magasinet, så det kunne rumme alle samlinger fra resten af NJM, som opmagasineres i magasiner, der ikke lever op til de langsigtede klimamål.

Efter udvidelse af Samlingshusets magasinkapacitet 2014 påbegyndtes indflytning fra alle magasiner med klima som ikke lever op til de langsigtede mål. 2017 afsluttedes indflytning fra magasinet i Valsgård, som rummede hovedparten af genstande fra det tidligere Sydhimmerland Museum, samt indflytning af samlingerne fra Hals Museum.

I forbindelse med flytning til fællesmagasinet gennemføres samlingsrevision og herunder eventuel udskillelse. Alle genstande som ikke kommer fra klimatiserede magasiner, desinficeres ved varme eller frost før indflytning i Samlingshusets magasiner. Genstandene rengøres og der gennemføres en overordnet tilstandsvurdering med det formål at identificere genstande som er ustabile eller på anden måde akut behandlingskrævende. Endelig udsorteres genstande, som skal opbevares i specialklima. Alle arkæologiske metalgenstande skal således opbevares i specialmagasin med tørt klima (under 15 % RF).

April 2018 er status for museets ca. 195.000 registrerede genstandsposter følgende:

88 % af samlingen befinder sig i Samlingshusets magasiner

5 -6 % befinder sig i udstillinger

6-7 % befinder sig i andre magasiner

Af den sidste gruppe genstande på andre magasiner skal min. 1-2 % flyttes til Samlingshuset, fordi de befinder sig under forhold, som ikke lever op til museets langsigtede mål. De øvrige 5-6% opbevares i magasiner, som klimamæssigt enten allerede lever op til målene, eller kan let bringes til det. De kun 1-2 % af samlingen, som mangler at blive flyttet til Samlingshuset, rummer dog mange store genstande eller andre genstande som kræver mange resurser ved revision og indflytning. Efter endelig indflytning resterer desuden en opgave med omordning af dele af samlingen og oprettelse af et generelt og gennemarbejdet pladsregistreringssystem.

Nordjyllands Historiske Museum overtager ved årsskiftet 2018 – 19 ansvaret for bunkersanlægget REGAN Vest, som derefter skal omdannes til koldkrigsmuseum. Det medfører en omfattende samlingsopgave. Hovedparten af Bunkerens inventar på 10. – 15.000 genstande skal indregistreres i museets samling. Desuden skal anlæg og genstande klimastyres og sikres mod brand, tyveri slid og hærværk

Handlingsplan

- **Indflytning af resterende magasiner.** 2018 afsluttes indflytning fra resterende magasiner under det tidligere Sydhimmerlands Museum. 2019 igangsættes reorganisering af magasinerne på Hadsund Egnssamling og Møllehistorisk Samling i Hadsund. Genstande, som opbevares i lokaler, der ikke lever op til de langsigtede klimamål, flyttes til Samlingshusets magasiner. Klima i eksisterende magasiner genoprettes.
- **Gennemgang af udstillinger.** Efteråret 2018 og foråret 2019 foretages en bevaringsmæssig gennemgang af museets udstillingerne med fokus på Hadsund og Mariager. Eventuelle angreb af skadedyr og skimmel bekæmpes. Det vurderes om solafskærmning er nødvendig. Der udarbejdes samlet procedurer for tilsyn med udstillingerne. Arbejdet ledes af Bevaringscenter Nord.
- **REGAN Vest.** Registrering af 10.000 – 15.000 genstande samt udarbejdelse af bevaringsplan som omfatter strategi for klimastyrning, vedligehold og sikring mod brand, tyveri, slid og hærværk. Arbejdet er sat i gang i 2017 og afsluttes 2019 før byggearbejdet i bunkeren påbegyndes.
- **Pladsregistreringssystem og plan for nyopstilling.** Sideløbende med indflytning 2018-2019 udarbejdes plan for endelig opstilling af samlingen og arbejdet med oprettelsen af et generelt pladsregistreringssystem igangsættes.
- **Udarbejdelse af ny strategi for bevaring og samlingsvaretagelse.** 2020 påbegyndes arbejdet med en ny bevarings- og samlingsstrategi. Strategien skal bygge på en bevaringsmæssig tilstandsvurdering af museets samlinger og en historiefaglig beskrivelse af samlingernes karakter og deres forskningsmæssige og formidlingsmæssige potentialer. Afdækningen af samlingernes bevaringstilstand udføres i samarbejde med Bevaringscenter Nord. Den historiefaglige og arkæologiske beskrivelse af samlingerne foretages af museets samlingsinspektør i samarbejde med museets øvrige faginspektører. Strategien skal indeholde en samlet plan for indgribende konservering, samt overvågning af klima, lys, skadedyr og andre relevante nedbrydningsfaktorer i magasiner og udstillinger. Prioriteringerne skal inddrage den historiefaglige vurdering af samlingerne. Målet er at opretholde et højt niveau for sikring og bevaring, samtidig med at resurser og fokus rettes mod tilgængeliggørelse og formidling af samlingerne.

PTH

10. maj 2018